

Planeringsstrategi

Nacka kommun

KFKS 2022 - 01091

2023-05-04

Enheten för strategisk stadsutveckling

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
1.1 Mål och budget 2023 - 2025 och översiktlig planering	3
1.2 Ny översiktsplan	3
2 Omvärld och nya planeringsförutsättningar	4
2.1 Nya lagar och mål	5
2.2 Riksintressen.....	6
2.3 Miljökvalitetsnormer	7
2.4 Uppdaterade planeringsunderlag.....	7
2.5 Nya och uppdaterade kommunala styrdokument.....	8
2.6 Nya och förändrade avtal	9
3 Översiktsplanens aktualitet	10
3.1 Ställningstagande översiktsplanens aktualitet	10
3.2 Uppföljning av översiktsplanens målområden och strategier	10
3.3 Mål för bostäder och arbetsplatser	11
3.4 Områdesvisa riktlinjer	11
3.5 Strategiska mark- och lokaliseringsfrågor	12
3.6 Kommungränsjustering.....	12
3.7 Mellankommunala frågor.....	12
3.8 Digitalisering	13

Bakgrund

Denna planeringsstrategi syftar till att redogöra för förutsättningarna för den översiktliga planeringen i kommunen. Genom att redogöra för förändrade planeringsförutsättningar samt uppföljning och utvärdering av översiktsplanens mål och strategier visar planeringsstrategin på gällande översiktsplans aktualitet. De ändrade planeringsförutsättningar kan påverka översiktsplanens mark- och vattenanvändning i samband med att kommunen tar fram en ny översiktsplan efter beslut i beslut i mål- och budget 2023 - 2025. Enligt nya bestämmelser i plan- och bygglagen (PBL) behöver varje kommun senast två år efter ordinarie val anta en planeringsstrategi.

1.1 Mål och budget 2023 - 2025 och översiktlig planering

Den översiktliga planeringen i kommunen ska bidra till en god framförhållning och förutsägbarhet för utvecklingen på längre sikt och utgöra strategiskt underlag för långsiktiga investeringar. En aktiv översiktlig planering skapar därmed förutsättningar för att lösa utmaningar som är svåra att hantera i varje enskild detaljplan som exempelvis skyfall, social hållbarhet och infrastruktur.

Nacka ska fortsatt vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Den långsiktiga strategin som också framgår i gällande översiktsplan är att bostäder och arbetsplatser främst ska tillkomma genom förtätning på västra Sicklaön och vid lokala centra. Kommunen slutför också arbetet med utbyggnad av kommunal teknisk infrastruktur i förnyelseområdena.

Den fortsatta planeringen kommer att ske i något lugnare takt, dels för att tunnelbanan blivit försenad till 2030, dels för att marknaden bromsat in men också för att Nackaborna ska hinna med i utvecklingen.

Tunnelbanan är en viktig del i att göra resandet än mer hållbart. Även ökad möjlighet till cykling, båtpendling och laddinfrastruktur är viktiga i den kommande planeringen. Ett hållbart samhälle förutsätter också att planeringen fortsatt tar höjd för blandning av bostäder, arbetsplatser och handel samt varierat utbud av kultur- och fritidsverksamheter. Den översiktliga planeringen måste också fortsatt bidra till att stärka näringslivets förutsättningar bland annat genom planering av kontorsytor och verksamhetsområden.

1.2 Ny översiktsplan

I mål och budget 2023 - 2025 fastställdes att en ny översplan ska tas fram. För att stärka de gröna och blå sambanden ska även ett nytt grön- och blåstrukturprogram tas fram. Det ger möjlighet till ny kunskap och det befintliga grönstrukturprogrammet kan ersättas samt att vissa av frågorna som hanteras i dagens kustprogram, som togs fram inför översiktsplan 2012, kan komma att

inarbetas i det nya grön- och blåstrukturprogrammet. Inom ramen för den kommande översiktsplanprocessen kommer behovet av ytterligare nya och uppdaterade underlag behöva utredas i dialog med kommunorganisationen. Även olika former av dialog behöver komma till för att nå en bred förankring i arbetet.

Nacka kommuns gällande översiktsplan Hållbar framtid Nacka antogs i maj 2018 och kommunen befinner sig just nu mitt i genomförandet av planen. Kommunen har inte antagit några ändringar av översiktsplanen i form av fördjupningar eller tematiska tillägg. Däremot finns flertalet planprogram framtagna. Huvuddragen i gällande översiktsplan vilar på översiktsplan 2012 men justeringar till översiktsplan 2018 gjordes utifrån bland annat avtalet om utbyggd tunnelbana till Nacka och kommunens åtagande att ta fram 13 500 nya bostäder i tunnelbanans influensområde till 2030. Flera av planeringsunderlagen som ligger till grund för översiktsplanen börjar bli gamla då de togs fram i översiktsplanprocessen som resulterade i översiktsplan 2012. Omvärlden och samhället och förutsättningarna för den översiktliga planeringen har förändrats på en rad olika sätt sedan dess.

Nedan följer en genomgång av ändrade förutsättningar och uppföljning av befintlig översiktsplan som input till kommande arbete med en ny översiktsplan.

2 Omvärld och nya planeringsförutsättningar

Omvärlden och grundläggande förutsättningar har förändrats sedan översiktsplanprocesserna 2012 och 2018. Exempel på megatrender som behöver beaktas i arbetet med en ny översiktsplan är bland annat klimat- och energifrågan. Coronapandemin har delvis skapat bestående förändringar i människors vardagsliv, arbetsliv och resmönster. Frågor kring säkerhet, trygghet och beredskap, både lokalt i kommunen och kopplat till det internationella säkerhetsläget har blivit högst aktuella.

Det finns även en rad förändrade förutsättningar i lagstiftning och politiska beslut på nationell, regional och kommunal nivå som i olika utsträckning påverkar den översiktliga planeringen i kommunen. Det rör sig bland annat om det klimatpolitiska ramverket på nationell nivå men också att barnkonventionen blivit lag. Förändringar som har skett i plan- och bygglagen gör att gällande översiktsplan inte uppfyller kraven på hur översiktsplanen ska hantera klimatrelaterade risker. Översiktsplanen behöver uppdateras för att kunna ta ställning till dessa förändrade förutsättningar. En viktig fråga är hur behovet av klimatneutralitet ska speglas i den översiktliga planeringen. Agenda 2030 med de globala målen är ytterligare viktiga förutsättningar för den översiktliga planeringen att ta hänsyn till. Även de förändrade riksintressena för kulturmiljövården och kommunikationer kan behöva ses över i ett översiktligt planeringsperspektiv.

Nedan beskrivs de huvudsakliga ändrade planeringsförutsättningar som kan ha betydelse för den nya översiktsplanens ställningstaganden och utpekade mark- och vattenanvändning.

2.1 Nya lagar och mål

2.1.1 Klimatpolitiskt ramverk

2017 beslutade riksdagen att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med målet att senast 2045 nå netto-noll utsläpp av växthusgaser, för att därefter nå negativa utsläpp. Sedan 1 januari 2018 gäller ramverket som innehåller en klimatlag, nya klimatmål och ett klimatpolitiskt råd.

2.1.2 Barnkonventionen

I januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis plan- och bygglagen. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kapitlet i plan- och bygglagen även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

2.1.3 Klimatrelaterade risker

Den 1 augusti 2018 trädde ändringarna i 3 kapitlet 5 § plan- o bygglagen, gällande förbättrad beredskap för klimatförändringar, i kraft. Ändringarna innebär ett krav på att kommunerna i översiktsplanen ska redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade och hur riskerna kan minska eller upphöra. Dagens översiktsplan hanterar inte klimatrelaterade risker på ett sätt som uppfyller kraven i plan- och bygglagen. Kommunen antog dock 2022 ett program för klimatanpassning och i samband med detta gjordes flera geografiska analyser kring klimatrelaterade risker för kommunen. Programmet och underlagen bör ligga till grund för ställningstaganden kring klimatrelaterade risker i den översiktliga planeringen.

2.1.4 Miljöbedömning

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kapitel om miljöbedömningar i miljöbalken vilket förändrade kraven på innehållet i översiktsplanen och arbetet med att ta fram planen.

2.1.5 Agenda 2030 och de globala målen

Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller sjutton globala mål som ska uppnås till år 2030. Vissa mål och delmål har en tydligare fysisk koppling och är mer relevanta för översiktsplaneringen. Det pågår ett arbete att implementera Agenda 2030 i kommunens verksamheter.

Dagens översiktsplan hanterar inte agenda 2030 eller de globala målen. Som en del av uppföljningen av översiktsplanens utmaningar och målområden som gjordes 2022 stämde översiktsplanen av mot de globala målen och delmålen i Agenda 2030 för att se om översiktsplanen innehållsmässigt hanterar dessa. Genomgången visar att områden som skulle kunna utvecklas i Nacka kommuns

översiktsplan är: dialog, hållbar livsmedelsförsörjning, energiproduktion, klimatanpassning, skydd av marina områden och hållbar turism. Även klimatpåverkan, jämställdhet och jämlikhet är områden som kan utvecklas i kommunens översiktsplan.

I arbetet med översiktsplaneringen föreslås att de globala målen med delmålen lyfts för att se om, och i så fall hur, översiktsplanen kan hantera frågorna på ett relevant sätt ur ett långsiktigt markanvändningsperspektiv.

2.2 Riksintressen

2.2.1 Riksintresse för kulturmiljövården

Det har skett en översyn av riksintressena för kulturmiljövård. Beslut om förändringar i riksintressena har gjorts för flera av de riksintressen som berör Nacka kommun.

Riksantikvarieämbetet har beslutat om att ta bort område av riksintresse för kulturmiljövården för Nacka ström (AB 53). De fysiska uttryck som ska spegla den industriella historien är ytterst få och förmedlar inte på ett tydligt sätt det kulturhistoriska sammanhang som riksintresset avser återspegla.

Justeringar i riksintressenas utbredning har gjorts för riksintresset Storängen och för Norra Sicklaön och norra Saltsjö-Boo – Älsvik – Vaxholm-Oxdjupet – Lindalssundet-Norra Värmdölandet (även kallat Stockholms farled och inlopp). Vad gäller båda dessa har riksintresset minskat i utbredning.

2.2.2 Riksintresse för kommunikationer

Trafikverket tog på nationell nivå beslut om riksintresseanspråk i september 2022. Det innebär bland annat att kriteriet som möjliggjorde riksintresseanspråk för vägar av regional/interregional betydelse tagits bort vilket i sin tur har påverkat vilka vägar Trafikverket har möjlighet att göra riksintresseanspråk för. För Nacka gäller det att väg 222 Värmdöleden inte längre är av riksintresse i sin helhet. Riksintresset sträcker sig från kommungränsen mot Stockholm fram till i höjd med Vikdalsvägen i Centrala Nacka. Saltsjöbanan utgör inte längre en järnväg med riksintresseanspråk utan är endast av regional betydelse.

En precisering av riksintresset för Östlig förbindelse beslutades av Trafikverket region Stockholm i september 2022. Riksintressepreciseringen ska utgöra ett stöd för kommunens planläggning och lovgivning, liksom ett underlag för diskussion mellan berörda aktörer kring framtida utveckling i området. Vidare utgör riksintressepreciseringen underlag till Länsstyrelsen för prövning av planer som berör riksintresset. Det preciserade riksintresset påverkar kraftigt stadsutvecklingsmöjligheterna i Sickla och kommunens utvecklingsstrategi kommer behöva ses över i dialog med berörda fastighetsägare och andra aktörer. Trafikverket region Stockholm har som ambition att vart fjärde år göra en bedömning om det finns behov av att uppdatera preciseringen.

2.2.3 Riksintresse energidistribution

I Stockholms län finns inga utpekade riksintresseområden för eldistribution, men

Energimyndigheten arbetar med en översyn. I avsaknad av ett sådant beslut har Länsstyrelsen tidigare, med stöd av förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden, hävdade att stamnätet med transformatorstationer är av riksintresse. År 2016 infördes ändringar i förordningen som innebär att Länsstyrelsen inte längre har möjlighet att hävda riksintresseanspråk som inte är utpekade av sektorsmyndigheten. Det är dock ett allmänt intresse och ska beaktas som sådant i översiktsplanen.

Det som i dagens översiktsplan pekas ut som riksintresse för eldistribution är med andra ord inte riksintressen och behöver redovisas på annat sätt.

2.3 Miljökvalitetsnormer

2.3.1 Miljökvalitetsnormer för vatten

I Nacka finns flera vattenförekomster för både kustvatten och sjöar. Alla sjöar är dock inte klassade som vattenförekomster. För de vatten som är klassade som vattenförekomster finns miljökvalitetsnormer för vilket år som vattnen ska ha god kemisk och ekologisk status. Sedan översiktsplanen antogs har vissa parametrar för vissa miljökvalitetsnormer ändrats.

För att säkerställa god status tas lokala åtgärdsprogram fram med förslag på åtgärder som ska förbättra vattenkvaliteten. Dessa lokala åtgärdsprogram behöver tas hänsyn till i den fortsatta översiktliga planeringen.

2.3.2 Miljökvalitetsnormer för luft

Det finns indikationer på att miljökvalitetsnormerna för luft kommer att skärpas. Det är i huvudsak längs de större och starkt trafikerade vägarna i kommunen som problemen med luftföroreningar uppstår. En konsekvens kan bli att utvecklingsprojekt nära starkt trafikerade vägar i större utsträckning kommer behöva göra luftutredningar och vidta åtgärder för att uppnå kraven på luftkvalitet. I regeringens lagrådsremiss från april 2023 föreslås att regeringen ska meddela föreskrifter om att kommunerna ska vara skyldiga att upprätta en förebyggande luftkvalitetsstrategi. En förebyggande luftkvalitetsstrategi är ett nytt verktyg för att få till stånd arbetet med luftkvaliteten i ett tidigare skede jämfört med dagens system.

2.4 Uppdaterade planeringsunderlag

2.4.1 Regionala planer

I oktober 2018 antogs en ny **regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen**, RUFS 2050. Planen är vägledande för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser samt andra planer och program för fysisk planering i länet. En process har påbörjats för ny RUFS med planerat antagande 2026. I januari 2019 infördes ett nytt kapitel om regional fysisk planering i plan- och bygglagen om att en regionalplan ska antas för Stockholms län respektive Skåne län. För kommuner i dessa län innebär det att en sådan plan blir vägledande för kommunens fysiska planering. Ändringarna i plan-

och bygglagen påverkar både kravet på översiktsplanens innehåll och arbetet med att ta fram översiktsplanen.

Klimatfärdplan för Stockholmsregionen från 2019. Klimatfärdplanen är en vägledande, strategisk handlingsplan för länets energi- och klimatarbete som är kopplad till genomförandet av RUF5 2050. Färdplanen har status som ett planeringsunderlag enligt plan- och bygglagen. Det innebär att kommunerna och statliga myndigheter ska använda sig av underlaget i sin planering.

Länsstyrelsen, Stor Stockholm och Region Stockholm fattade i december 2018 beslut om en **regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län**. Planen är en långsiktig gemensam strategi för länets vattenförsörjning och pekar ut regionalt viktiga vattenresurser. I Nacka är dricksvattenresurserna Sandasjön Norra och Sandasjön Södra utpekade med hög regional prioritet.

Reviderad **länsplan för transportinfrastruktur** för Stockholms län avseende perioden 2022–2033 antogs hösten 2022. Planen har tagits fram i samverkan mellan Region Stockholm, länets kommuner, Länsstyrelsen och berörda myndigheter. I planen redogörs för kommande infrastruktursatsningar i länet.

Det finns en rad ytterligare planerings- och kunskapsunderlag, i form av strategier, vägledningar och planer som tagits fram på nationell och regional nivå sedan översiktsplanen antogs och som behöver tas hänsyn till i den fortsatta översiktliga planeringen.

2.5 Nya och uppdaterade kommunala styrdokument

Sedan översiktsplanen antogs har kommunen antagit nya styrdokument med bäring på den fysiska planeringen. 2019 antog kommunfullmäktige **miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen** som anger hur stadsutvecklings- och fastighetsprojekt i kommunen ska sätta upp plats- och projektspecifika ambitioner och mål för en hållbar stadsutveckling.

2022 antog kommunfullmäktige **program för klimatanpassning**, det första i sitt slag, som översiktligt redogör för de risker som kommunen står inför kopplat till ett förändrat klimat. Programmet innehåller även prioriterade åtgärder som bland annat berör den översiktliga planeringen.

I **avfallsplanen** som antogs 2021 har mål och delmål tagits fram för att Nackaborna, företagare, verksamheter och kommunen själva ska verka för att minska och förebygga avfall och nedskräpning och minska avfallets miljöpåverkan. Planen innehåller mål som berör stadsutvecklingen.

Digitaliseringsstrategin antogs 2019 och anger ramarna för hur kommunen ska arbeta med digitalisering. Flera delar av plan- och bygglovsprocessen har digitaliserats med goda resultat. Den översiktliga planeringens underlag och kartor är idag inte tillgängliga i en digital miljö på samma sätt.

Program för markanvändning uppdaterades 2021.

En uppdaterad version av kommunens **riktlinjer för bostadsförsörjning** har tagits fram och antas under 2023.

Kommunen uppdaterar under 2023 sin **risk- och sårbarhetsanalys**. En risk- och sårbarhetsanalys är ett första steg i en kedja för att reducera risker, minska sårbarheter och förbättra vår förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser. Analysen utgör ett underlag för samhällsplaneringen.

Under 2020 togs en **genomförandeplan för stadsutvecklingen på Västra Sicklaön** fram. Genomförandeplanen är inte ett styrande dokument men beskriver hur och när genomförandet av de många stadsutvecklingsprojekten på västra Sicklaön ska ske. Genomförandeplanen är anpassad efter tunnelbanans förändrade tidplan, inbromsningen på bostadsmarknaden, hela regionens befolkningsprognos och en konjunkturedgång i Sverige som helhet.

2.6 Nya och förändrade avtal

Kommunen har ingått flera avtal med andra aktörer kring större stadsutvecklings- och infrastrukturprojekt.

2018 skedde en förlikning mellan Nacka kommun och Circle K. Överenskommelsen innebär att Circle K är verksamma på Bergs drivmedelsdepå, som ligger på kommunal mark, till och med 31 december 2036. Nacka kommun har påbörjat ett arbete med planprogram som är pausat och planeras att återupptas runt 2030. Planprogrammets målsättning är att området för den före detta oljehamnen ska inrymma tät, blandad bebyggelse med bostäder och tillhörande servicefunktioner.

Våren 2021 togs inom ramen för Stockholmsförhandlingen ett tilläggsavtal till tunnelbaneavtalet från 2014 fram. I tilläggsavtalet förlängs kommunens bostadsåtagande till senast 2035, med undantag för 2 200 bostäder av det samlade åtagandet på västra Sicklaön i Nacka som ska vara färdigställda senast 2040. Den nya tidplanen redovisar möjlig trafikstart 2030 för tunnelbanan till Nacka.

Nacka kommun ingick 2017 en principöverenskommelse gällande planering och finansiering av åtgärderna överdäckning, bussterminal, flytt av väg 222 samt trafikplatser inom projektet Mötesplats Nacka. För att närmare precisera de gemensamma åtaganden som framgår av principöverenskommelsen tecknade Nacka kommun ett tilläggsavtal till principöverenskommelsen med Region Stockholm i maj 2022.

3 Översiktsplanens aktualitet

3.1 Ställningstagande översiktsplanens aktualitet

Den gällande översiktsplanen befinner sig mitt i genomförande och uppföljningen av mål och strategier visar att kommunen arbetar och når fram inom flera områden. Det finns dock svårigheter att leverera inom alla områden och målkonflikter gör att flera utmaningar kvarstår eller har förstärkts. Översiktsplanens övergripande utvecklingsstrategi med fokus på förtätning i Nacka stad och att utveckla de lokala centrumen är aktuell. I takt med att översiktsplanen genomförs behöver dock de områdesvisa riktlinjerna kring utveckling av mark och bebyggelse ses över för att fungera vägledande framåt. Exempelvis är översiktsplanens inriktning vad gäller utvecklingen av Björknäs och Eknäs inte längre aktuell och politiken har beslutat att starta en områdesplanering för att tydliggöra den utveckling som ska gälla framåt. Den gällande översiktsplanen saknar mer långsiktiga ställningstaganden kring utvecklingen av exempelvis bostäder, arbetsplatser och verksamheter. Den långsiktiga mark- och vattenanvändningen behöver därför ses över, bland annat för att takta med den regionala utvecklingen mot 2050.

Nedan följer en mer detaljerad genomgång av översiktsplanens aktualitet, genom bland annat uppföljningen av översiktsplanens mål.

3.2 Uppföljning av översiktsplanens målområden och strategier

3.2.1 Översiktsplanens utmaningar och målområden

2022 gjordes en uppföljning översiktsplanens utmaningar och målområden:

- *Ett effektivt och klimatanpassat transportsystem* där det gick att konstatera att kommunen kommer ha ett bra kollektivtrafikutbud men att mobilitetsfrågan behöver lyftas och breddas.
- *En attraktiv och hållbar byggd miljö* där det går att se en utveckling av de urbana miljöerna i enlighet med översiktsplanens inriktning men att klimatutmaningen behöver bemötas mer kraftfullt.
- *Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald* där kommunen redan har stora skyddade naturområden och skyddar mer natur. Det skulle även behöva ses över att den tätortsnära grönskan säkerställs, då den är viktig både för biologisk mångfald och för invånarnas möjlighet att ta sig ut naturen.
- *Mångfald och trygghet i livets alla skeden* genom bland annat ett brett utbud av aktörer inom skola och välfärd men där det behövs ytterligare fördjupningar kring livsvillkor för olika grupper för att se vilka möjligheter den översiktliga planeringen har att stärka förutsättningarna för folkhälsa.
- *Starkt näringsliv, bra handelsutbud och gott om mötesplatser i hela Nacka* där uppföljningen visar att det sker en utveckling av lokala centrum med nya

bostäder och mer service men att det krävs aktivt arbete för att nå arbetsplatsmålet.

- *Ett regionalt tänkande i planeringen* där kommunen kommer få en förstärkt regional infrastruktur men där det finns utmaningar att säkerställa ytor för teknisk infrastruktur.

3.2.2 Översiktsplanens strategier

Översiktsplanen innehåller de fyra stadsbyggnadsstrategierna *Skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön, Kompletta transportsystem med tunnelbana till Nacka, Utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning, Planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen*. Respektive stadsbyggnadsstrategi redovisar ett antal åtgärder. Dessa åtgärder har följts upp i början av 2021 utifrån tidsperspektivet då översiktsplanen antogs våren 2018 till och med 2020 – detta för att ge en lägesbild. Uppföljningen visade att översiktsplanen är mitt i genomförandet och att aktiviteter genomförs i enlighet med de åtgärder som nämns för strategiernas genomförande.

3.3 Mål för bostäder och arbetsplatser

I översiktsplanen anges ett mål om 20 000 nya bostäder. Planering för och utbyggnad av fler nya bostäder pågår på olika platser, främst på västra Sicklaön samt i kommunens lokala centrum men även inom utbyggnaden av förnyelseområdena, vilket är i linje med översiktsplanens intentioner.

Prognosen för takten i utbyggnaden av bostäder och arbetsplatser har skrivits ner jämfört med den takt översiktsplanen angivit. För västra Sicklaön är kommunen bunden av det åtagande om 13 500 bostäder, som följer med avtalet om utbyggd tunnelbana. I samband med tilläggsavtal för tunnelbanan är utbyggnadstakten lägre vilket medför en justering av målet fram till cirka 2035 - 2040.

För arbetsplatser gäller målet 15 000 nya arbetsplatser för att i kommunen som helhet nå målet om 50 000 arbetsplatser. Det finns ett starkt samband med utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka och tillkomsten av nya arbetsplatser både vad gäller genomförande och attraktivitet. Förskjutningar i tidplaner och utbyggnaden av tunnelbanan har påverkat förutsättningarna för västra Sicklaön. Sickla är det område där det främst tillkommer nya kontorsarbetsplatser fram till 2030, medan kontorsytor i Centrala Nacka beräknas tillkomma senare. Näringslivsfrågan och hur Nacka kan stärka sin roll som kommun för arbetsplatsetablering behöver lyftas i den översiktliga planeringen.

Översiktsplanen har inte en mer långtgående planering, med sikte på 2050, för bostäder och ytor för verksamheter, kommunal service samt välfärdsfastigheter.

3.4 Områdesvisa riktlinjer

Översiktsplanens övergripande utvecklingsstrategi med fokus på att bygga stad i centrala Nacka och utveckla de lokala centrumen är aktuell.

I takt med att översiktsplanen genomförs behöver dock de områdesvisa riktlinjerna kring utveckling av mark och bebyggelse ses över för att vara aktuella och vägledande i ett längre perspektiv.

Under 2022 påbörjades på uppdrag av kommunstyrelsen områdesplanering av Björknäs och Eknäs, område benämnt Bm2 medeltät bebyggelse i översiktsplanen. Bakgrunden är att det skett en sporadisk bebyggelseutveckling och förtätning med eller utan planprocess samt att det finns en fortsatt efterfrågan på utveckling som behöver sättas i en helhet och ges tydligare ramar. Gällande översiktsplan bedöms inte ge tillräckligt stöd för efterföljande planering. Områdesplanen för Björknäs och Eknäs förväntas antas politiskt under 2023 och kommer vara ett underlag till en ny översiktsplan.

3.5 Strategiska mark- och lokaliseringsfrågor

Under de senare åren har flera strategiska mark- och lokaliseringsfrågor blivit aktuella. Det gäller exempelvis lokalisering av för samhällsutvecklingen nödvändiga verksamheter så som masshantering, fördelningsstation för el och kretsloppsanläggning. Dessa frågor har hanterats löpande, det finns inga tydliga ställningstaganden i översiktsplanen som varit aktuella att använda alternativt att ställningstaganden inte visat sig vara genomförbara.

3.6 Kommungränsjustering

Kommungränsen mot Tyresö justerades 2021 så att ett markområde söder om väg 229 numera tillhör Tyresö kommun.

3.7 Mellankommunala frågor

Det finns ett antal mellankommunala frågor som behöver hanteras på ett strategiskt plan och också kan komma att påverka den översiktliga planeringen. Här behöver det ske en dialog med berörda kommuner och intressenter inom ramen för en ny översiktsplanprocess.

I Stockholms stad pågår planering och utveckling av det som kallas nordöstra sjöstaden, det vill säga området i nordöstra Hammarby sjöstad som gränsar till Sickla och Henriksdalsberget i Nacka. Hur Stockholms stad väljer att gå vidare kan komma att påverka för Nacka viktig väginfrastruktur inklusive Värmdöleden och Värmdövägens fortsättning i Stockholm samt det regionala gång- och cykelvägnätet.

Mellankommunala frågor gentemot Värmdö kommun är bland annat förutsättningarna för utvecklingen i det gemensamma programområdet i Kil samt frågan kring masshantering i Kovik på gränsen mellan kommunerna.

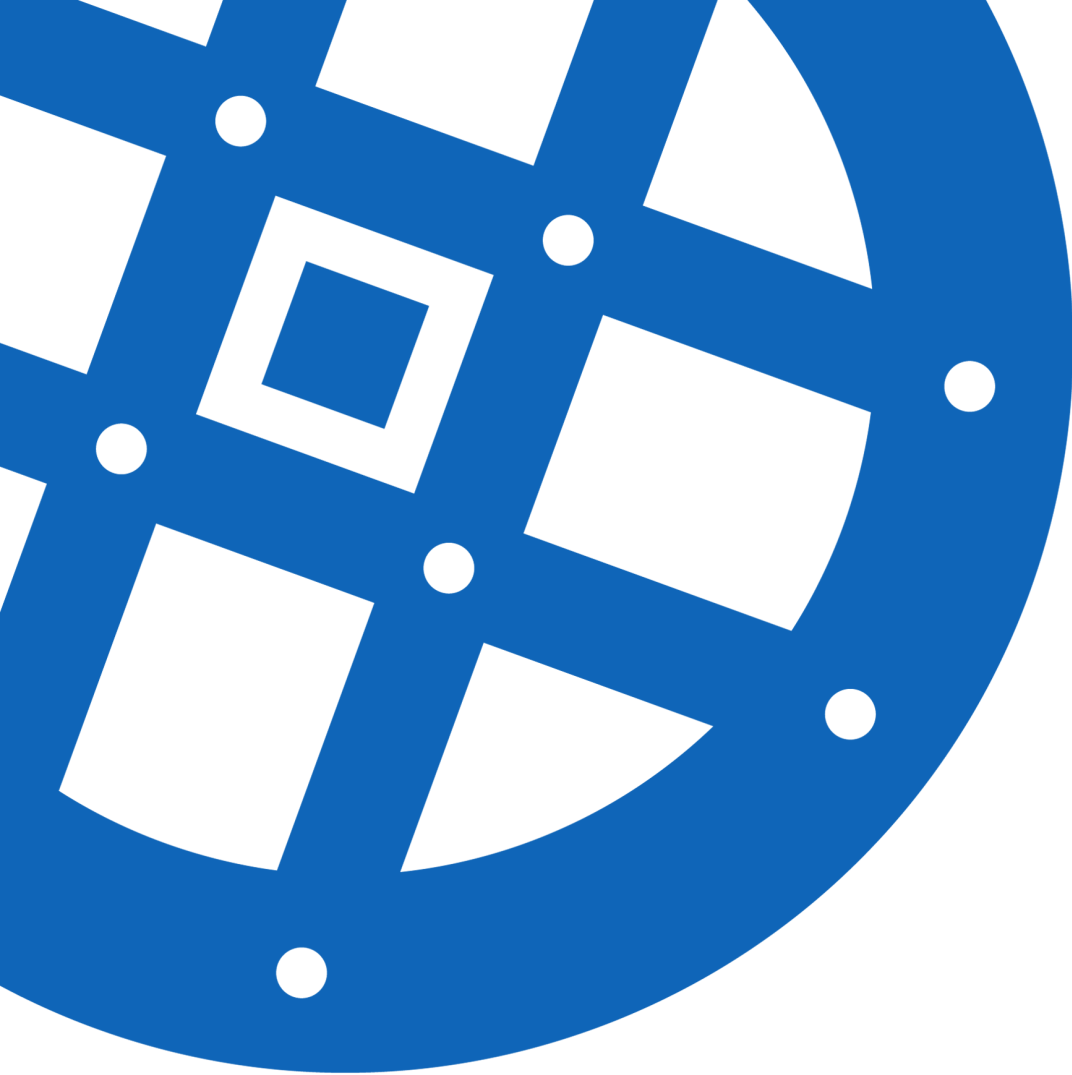
En kommunövergripande samverkan finns mellan Nacka, Stockholm och Tyresö för det geografiska området där de tre kommunerna möts vid Älta – det så kallade LÄSK-samarbetet.

Det sker även ett kunskapsutbyte mellan översiktsplanerare i Stockholm, Huddinge, Tyresö och Nacka som träffas två gånger per år och diskuterar olika tematiska frågeställningar.

Ytterligare exempel på sakfrågor som har mellankommunal relevans är exempelvis regional grönstruktur, grön infrastruktur och klimatanpassning.

3.8 Digitalisering

Ett sätt att underlätta för en kontinuerlig översiktsplanering är att arbeta mer digitalt. Dagens översiktsplan är inte digital utan finns som pdf att läsa. Kartorna och kunskapsunderlagen är inte heller tillgängliggjorda på ett effektivt sätt i digitala miljöer som är tillgängliga för allmänheten eller för användarna i den kommunala organisationen. Flera delar av samhällsbyggnadsprocessen har kommit längre än översiktsplaneringen i digitalisering och standardisering, exempelvis detaljplaneprocessen. Mot bakgrund av detta bör kommande översiktplaneprocess ta höjd för detta. Det kommer också framöver att vara lagstadgat att översikts- och regionplaner i likhet med detaljplaner ska vara digitala.

NACKA
KOMMUN

POSTADRESS

Nacka kommun, 131 81 Nacka

BESÖKSADRESS

Stadshuset, Granitvägen 15

TELEFON

08-718 80 00

E-POST

info@nacka.se

SMS

716 80

WEBB

www.nacka.se

ORG.NUMMER

212000-0167